

Силабус курсу Історія науки і техніки

Освітній ступінь – бакалавр

Галузь знань: 01 Освіта / Педагогіка

Спеціальність: 017 Фізична культура і спорт

Освітньо-професійна програма «Фізична культура і спорт»

Компонент освітньої програми: вибірковий

Дні занять:

Консультації: понеділок
14.20-15.20

Рік навчання: III, Семестр: V

Кількість кредитів: 3 Мова викладання: українська

Керівник курсу

ПІП

к.і.н., доц. **Брославський Володимир Любомирович**

Контактна інформація

broslavskyi@tnpu.edu.ua, +380679258737

Опис дисципліни

Навчальний курс дає можливість ознайомитися з розвитком науки та техніки і їх впливом на формування людської цивілізації. Навчальний матеріал згруповано по історичним періодам, на які припадають суттєві зміни в розвитку науки та техніки.

Курс орієнтований на такі завдання: розширити знання студентів про розвиток людської цивілізації, продемонструвати взаємозв'язок між розвитком та занепадом науки й динамікою розвитку людства; сприяти розумінню особливостей історичного розвитку різних країн світу.

Структура курсу

Години (лек. / сем.) 10/16	Тема	Результати навчання	Завдання
1/1	1. Роль науки і техніки в історії людства	Розуміти значення наукових відкриттів та запровадження нових технологій для розвитку людства.	Питання, практичні завдання
1/1	2. Зародження первісних технологій та накопичення знань.	Знати основні культурні досягнення давнього суспільства, їх вплив на зростання чисельності населення. Використання примітивних технологій у повсякденному житті первісної людини, аналіз перших знарядь праці.	Питання, практичні завдання

1/1	3. Неолітична революція.	Порівнювати привласнювальні та відтворювальні форми господарства. Визначати особливості «неолітичної революції» та причини виникнення ремесла. Аналізувати вплив природньо-кліматичних умов на життя первісної общини.	Питання, практичні завдання
1/1	4. Становлення давніх цивілізацій.	Визначати передумови виникнення давніх цивілізацій. Вміти характеризувати їх основні технологічні досягнення та особливості розвитку людського суспільства.	Питання, практичні завдання
1/2	5. Наука і техніка в Античному світі.	Вміти характеризувати основні форми державного правління. Визначати основні здобутки античної цивілізації, якими людство користується досі.	Питання, практичні завдання
1/2	6. Занепад науки в часи Середньовіччя.	Вміти характеризувати основні причини занепаду європейської цивілізації у Середньовіччі. Визначати вплив церкви на розвиток науки та освіти.	Питання, практичні завдання
1/2	7. Епоха Відродження. Великі географічні відкриття.	Вміти аналізувати причини Великих географічних відкриттів та їх вплив на формування сучасної політичної карти світу. Виокремлюють відомих мореплавців та мандрівників. Пояснювати зміни у світовому економічному розвитку, спричинені Великими географічними відкриттями.	Питання, практичні завдання
1/2	8. Становлення сучасної науки. Промислова революція.	Вміти аналізувати причини та передумови виникнення «промислової революції». Визначити основні переваги використання машинної праці на виробництві. Характеризувати особливості процесу становлення дисциплінарних наук у XIX ст. : хімія, механіка, біологія, геологія, фізика тощо. Виокремити наукові здобудки провідних винахідників періоду.	Питання, практичні завдання
1/2	9. Наукові досягнення XX ст.	Вміти характеризувати якісні зміни у житті людини, спричинені науковими досягненнями XX ст. Виокремити особливості науково-технічного прогресу XX ст. Наукові відкриття у галузі біології, фізиці тощо. Аналізувати техногенні катастрофи, екологічні кризи та їх вплив на людство.	Питання, практичні завдання
1/2	10. Становлення сучасного інформаційного суспільства.	Характеризувати вплив інформаційних технологій на сучасне суспільство. Формування залежності від ІТ-технологій у людській свідомості, характеристика позитивних та негативних сторін. Визначати наслідки техногенних катастроф для планети Земля.	Питання, практичні завдання

Літературні джерела

1. Бєсов Л.М. Історія науки і техніки: навч. посібн., 3-є вид., переробл. і доповн. / Л.М. Бєсов. – Харків: НТУ «ХПІ», 2004. – 382 с.
2. Васильєв А.А. История Византийской империи. — Т. 1: Время до Крестов. походов, (до 1081 г.). — СПб.: Алетейя, 1998. — 490 с.
3. Курс лекцій з історії науки і техніки України. Навчальний посібник для студентів і викладачів вищих технічних навчальних закладів усіх рівнів акредитації. - Львів: «Львівська політехніка», 1999. – 225 с.
4. Михайличенко О.В. Історія науки і техніки: Навчальний посібник / Михайличенко О.В. [Текст з іл.] – Суми: СумДПУ, 2013. – 346 с

5. Онопрієнко В.І. Історія української науки ХІХ-ХХ століть. - Київ: Либідь, 1998. - 304 с.
6. Пікашова Т.Д., Шашкова Л.О. Основи історії науки і техніки: навч. посібник / Т.Д. Пікашова, Л.О. Шашкова. – Київ: ІЗМН, 1997. – 399 с.
7. Рупташ О.В., Радзіняк Т.І. Історія науки і техніки: навч.-метод. посібник Ольга Рупташ, Тетяна Радзіняк. - Чернівці: Чернівецький національний ун-т, 2011. - 176 с.
8. Шендеровський В.А. Нехай не гасне світ науки. Книга перша / В.А. Шендеровський; за ред. Е. Бабчук. – Київ: ВД «Простір», 2009. – 416 с
9. Історія інженерної діяльності: Навчальний посібник / – С.В.Подлесний, Ю.О.Єрфорт, В.М.Іскрицький. - Краматорськ: ДДМА, 2004. – 128 с.

Політика оцінювання

- **Політика щодо дедлайнів та перескладання:** Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (-10%). Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
- **Політика щодо академічної доброчесності:** Усі письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними запозиченнями не більше 20%. Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування.
- **Політика щодо відвідування:** Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбутись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.

Оцінювання

Остаточна оцінка за курс розраховується наступним чином:

Види оцінювання	% від остаточної оцінки
Теми 1-10 – усне опитування, тести, практичні завдання	80
Підсумковий	20